

Nr 207.

Av herr **Jensen**, om statsbidrag till uppehållande av för dövstumma avsedda lantbruks- och hantverksskolor.

I statsverkspropositionen, åttonde huvudtiteln punkt 188 hemställes, att av förslagsanslaget för befrämjande av dövstumundervisningen må utgå:

a) från och med budgetåret 1925—1926 tills vidare till uppehållande av för dövstumma avsedda hantverksskolor, under de villkor Kungl. Maj:t äger bestämma, statsbidrag med högst 250 kronor, för år räknat, för varje dövstum elev, som inom skolan eller på dess bekostnad åtnjuter underhåll,

b) för 2,000 kronor.

Denna hemställan i statsverkspropositionen är föranledd av en framställning från styrelsen för tredje dövstumskoledistriktet om dels höjning av det till *lantbruksskolan* för dövstumma å Råbylund utgående statsbidraget från nuvarande 250 kronor till 700 kronor för elev och år, dels ock beviljande av statsbidrag med samma belopp för de vid samma distrikts *hantverksskola* intagna eleverna. Till stöd för sin framställning anför styrelsen, att dessa specialskolor, som upprättats av landstingen i Malmöhus, Kristianstads och Blekinge län samt av stadsfullmäktige i Malmö och som mottoge elever från *hela landet*, hade visat sig motsvara ett verkligt behov. Förhållandet att elever från hela landet besökte skolan visade att den tillgodosåge ett *allmänt* intresse och funne styrelsen billighet och rättvisa tala för att skolan ifråga understöddes av statsmedel, med belopp som i rimlig mån bidroge till täckande av kostnaderna för elevernas underhåll och undervisning vid skolan. Till ytterligare stöd för sin anhållan erinrar styrelsen om att Tysta skolan å Lidingö villastad åtnjuter i statsanslag för ett 20-tal elever 15,000 kronor årligen.

Över skolstyrelsens framställning har yttrande avgivits av såväl skolöverstyrelsen som av inspektören för dövstumundervisningen. Av dessa yttranden framgår bl. a., att skolans verksamhet vore synnerligen värdefull för de dövstumma elevernas framtid. Lantbruksskolan meddelar sålunda under en 2-årig lärokurs teoretisk och praktisk undervisning i lantbruksgöromål och hantverksskolan meddelar under en 4-årig lärokurs teoretisk och praktisk undervisning till det omfång, som erfordras för avläggande av gesällprov i vissa yrken, som skomakeri, skråreri och snickeri (under föregående år har styrelsen beslutat införa undervisning även i bokbinderi). Överstyrelsen erinrar även därom, att staten årligen lämnar avsevärda bidrag till de dövstumma flickornas fortsatta utbildning och då den funne den vid

Råbylund bedrivna undervisningen i lika hög grad vara förtjänt av statens understöd förordar den, i likhet med inspektören för dövstumundervisningen, framställningen ifråga.

Beträffande statsbidragets storlek förordar skolöverstyrelsen ett belopp av 500 kronor för år och elev. Överstyrelsen erinrar om, att statsbidraget till Tysta skolan för närvarande torde kunna beräknas till omkring 670 kronor för år och elev; då emellertid inte samma trängande behov av statsunderstöd föreläge i här åsyftade fall, samt med hänsyn jämväl till det statsfinansiella läget, förordades ovan nämnda belopp av 500 kronor. Slutligen erinras om att elevfrekvensen vid lantbruks- och hantverksskolan i medeltal uppgått till 13 elever per år varav omkring 1/3 tillhöra annat distrikt. Beräknades elevantalet i fortsättningen till samma antal, skulle sammanlagda statsbidraget uppgå till 6,500 kronor för år.

Departementschefen, som även förordar att statsbidrag må utgå till ifrågavarande hantverksskola, finner emellertid att något giltigt skäl icke förebragts, varför dessa understöd skulle sättas till högre belopp än de understöd, som nu utgå till de vanliga dövstumskolornas elever, eller 250 kronor. Otvivelaktigt är emellertid, att skolans utgifter för materialier och dylikt för undervisningen i dessa speciella grenar av dess verksamhet ställer sig avsevärt högre än för den övriga undervisningen.

Beträffande elevernas underhållskostnader hänvisas till inspektörens för dövstumundervisningen yttrande å sid. 420, åttonde huvudtiteln statsverkspropositionen.

Av ovanstående torde framgå, att styrelsens för tredje dövstumskoledistriktet framställning är beaktansvärd och att det belopp, som av skolöverstyrelsen föreslagits synes väl avvägt.

På grund av vad ovan anförts får jag hemställa det riksdagen måtte besluta,

att av förslagsanslaget för befrämjande av dövstumundervisningen må utgå:

- a) från och med budgetåret 1925—1926 tills vidare till uppehållande av för dövstamma avsedda lantbruks- och hantverksskolor, under de villkor Kungl. Maj:t äger bestämma, statsbidrag med högst 500 kronor, för år räknat, för varje dövstumelev, som inom skolan eller på dess bekostnad åtnjuter underhåll,
- b) för högst 2,000 kronor.

Stockholm den 22 januari 1925.

M. Chr. Jensen.

I motionen instämmer

Oskar Kloo.